

Geodezija 1

pitanja i odgovori

Armando Slaviček

1. Što je geodezija?

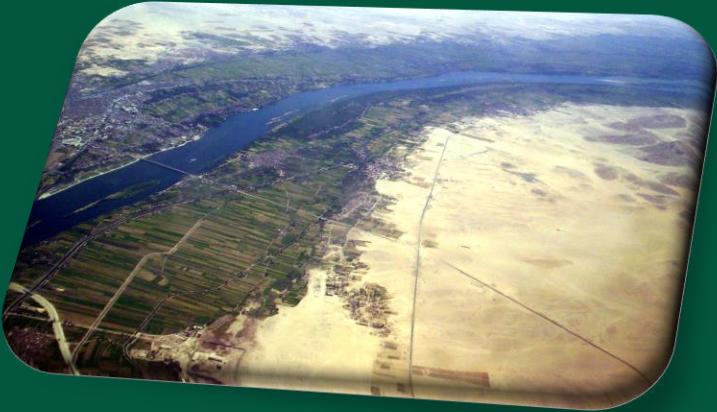
1. Što je geodezija?

**Geodezija (zemljomjerstvo) je znanost o
izmjeri Zemljine površine i njezinom
prikazivanju na planovima i kartama.**

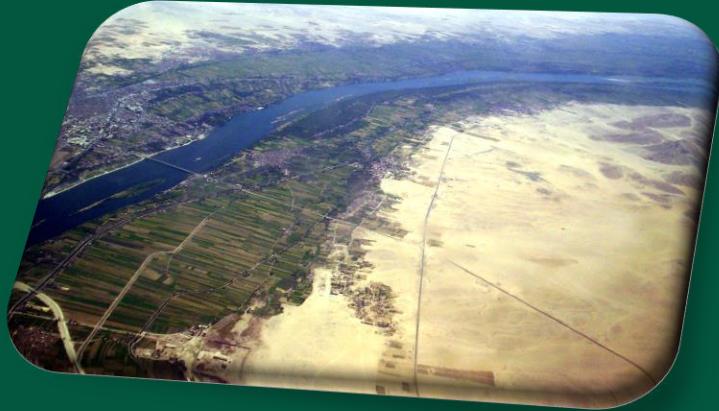

2. Tko su bili harpedonapti?

AS
Slaviček

2. Tko su bili harpedonapti?

Početak geodezije nalazimo još u starom Egiptu. Plodna zemlja u dolini Nila bila je podijeljena seljacima koji su je obrađivali. Zemlju su obrađivali različiti posjednici. U vrijeme jakih kiša Nil je poplavio parcele i nanio na njih sloj plodnog mulja. Granične crte između parcela nisu se više vidjele pa ih je trebalo uspostaviti. Međe su ponovno uspostavljali mjernici koji su se zvali **harpedonapti**.

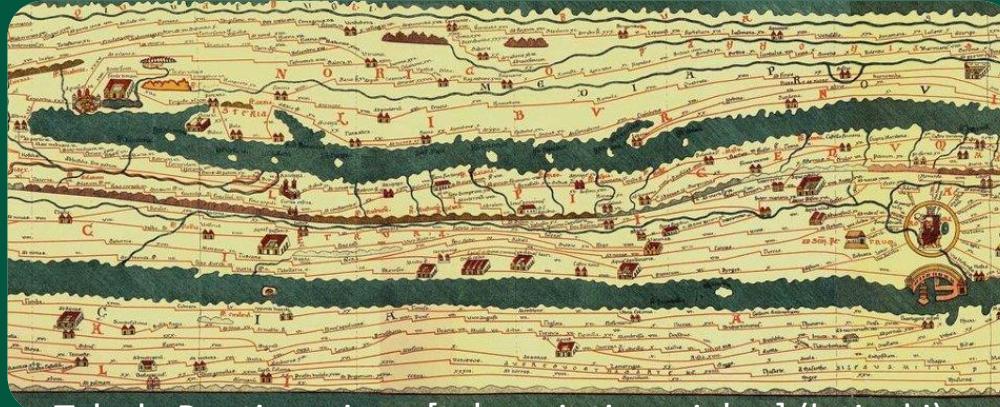
3. Što je „Tabula Peutingeriana“?

Tabula Peutingeriana [ta'~ pointingeria'na] (latinski)

AS
Slaviček

3. Što je „Tabula Peutingeriana“?

Tabula Peutingeriana [ta'~ pointingeria'na] (latinski)

Rimsko carstvo (27. pr. Kr.–476.) bilo je poznato po gradnji cesta i za tu svrhu morali su imati karte. Mjerenja su vršili **agrimensores** (mjernici zemlje). U to vrijeme javljaju se i prvi kartografi, a Pomponije Mela izrađuje prvu kartu Rima „**Tabula Peutingeriana**“.

4. Podjela geodezije (*stara podjela*):

4. Podjela geodezije (*stara podjela*):

- **višu ili znanstvenu geodeziju** – proučava oblik i veličinu Zemlje kao nebeskog tijela i izmjerom većih površina kod kojih uzimamo u obzir zakrivljenost Zemlje,
- **nižu ili praktičnu geodeziju** – bavi se izmjerom manjih površina kod kojih ne uzimamo u obzir zakrivljenost Zemlje.

5. Geodezija se danas dijeli na:

5. Geodezija se danas dijeli na:

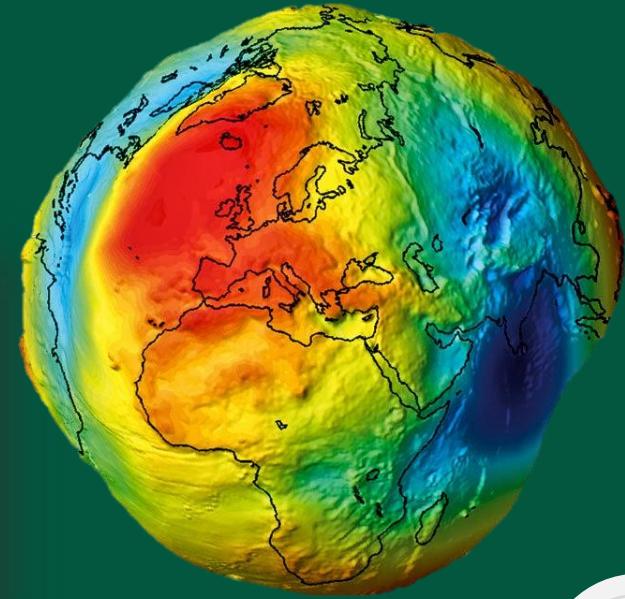
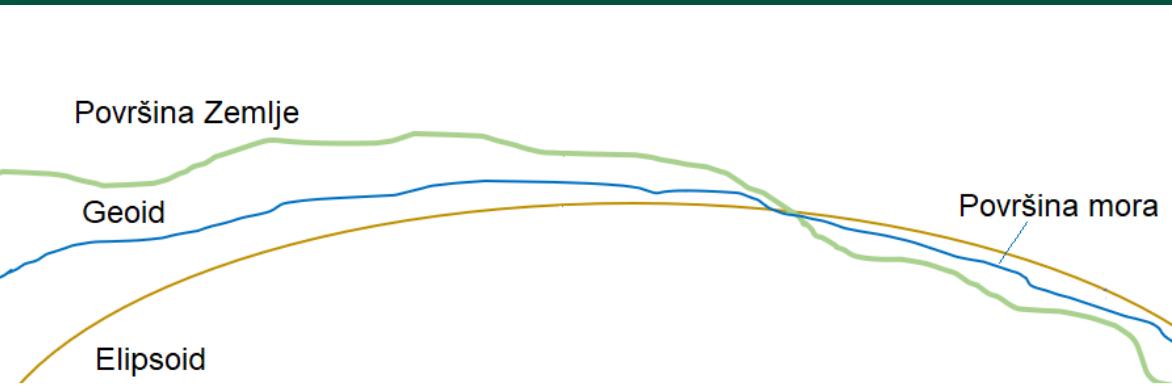

- **Globalnu geodeziju** (engl. global geodesy): uključuje određivanje oblika i veličine Zemlje, njene orijentacije u prostoru i njenog vanjskog polja ubrzanja sile teže,
- **Geodetsku izmjeru** (engl. geodetic survey): obuhvaća određivanje Zemljine površine i njenog polja ubrzanja sile teže na području neke države ili više država (državna izmjera),
- **Izmjeru u ravnini** (engl. plane surveying): obuhvaća određivanje detalja Zemljine površine na lokalnom nivou, pri čemu se njena zakrivljenost i utjecaj ubrzanja sile teže u pravilu zanemaruju (topografska izmjera, katastarska izmjera, inženjerska izmjera).

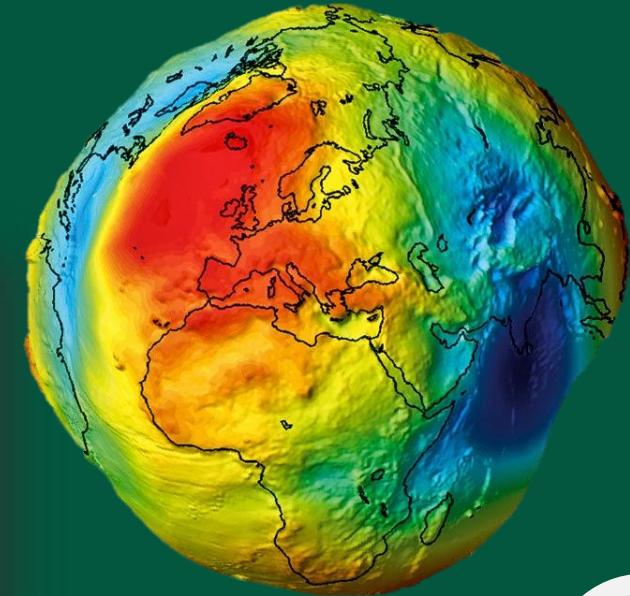
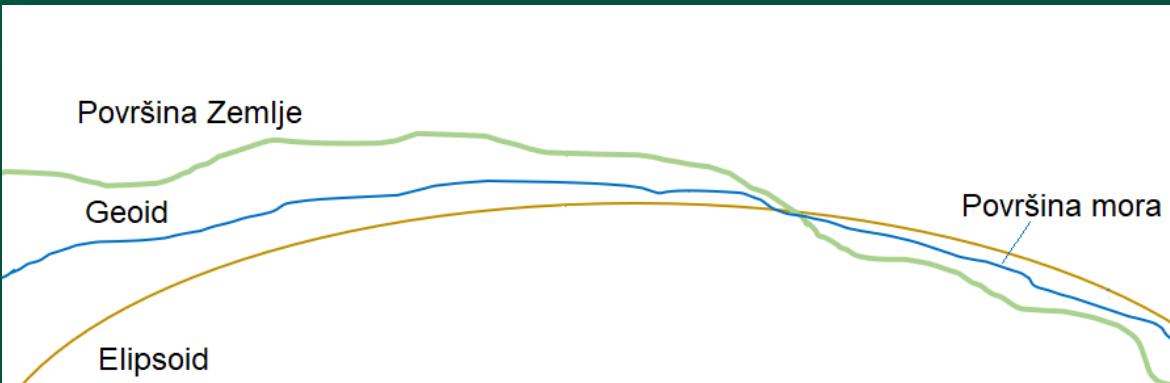

6. Geoid je?

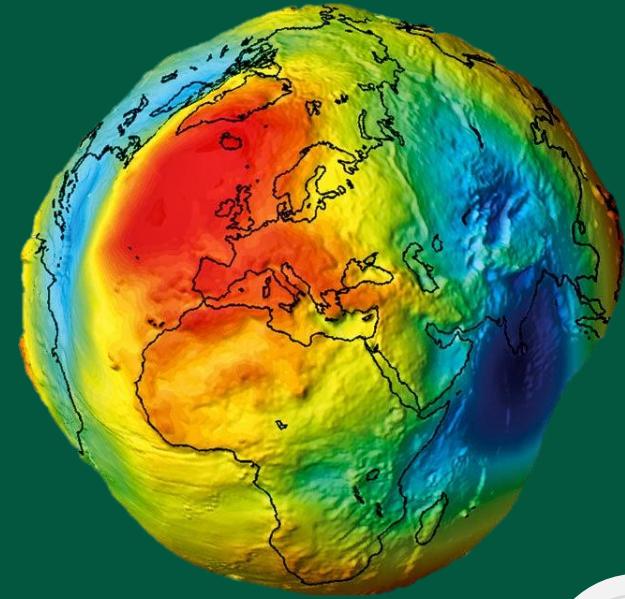
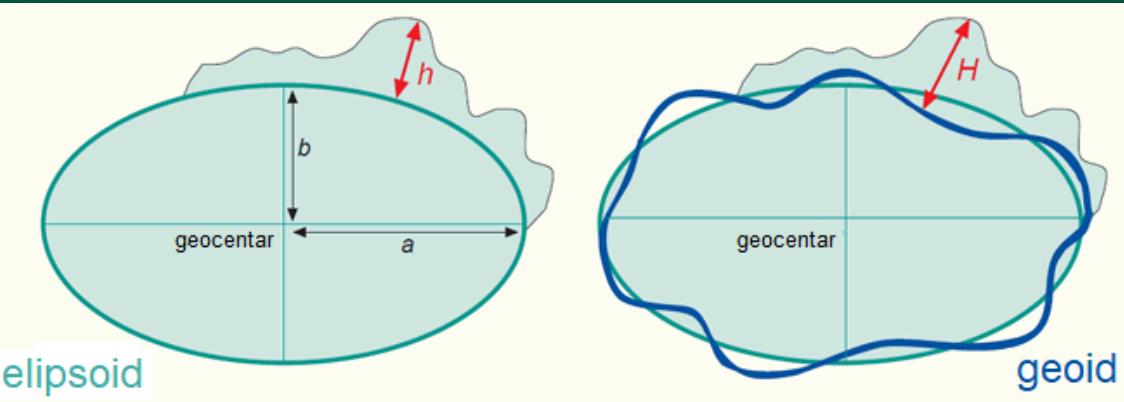
6. Geoid je?

Ako morsku površinu produžimo ispod svih kontinenata dobit ćemo neprekinutu zatvorenu površinu koja se naziva **nivo ploha mora**, a tijelo koje zatvara naziva se **GEOID**.

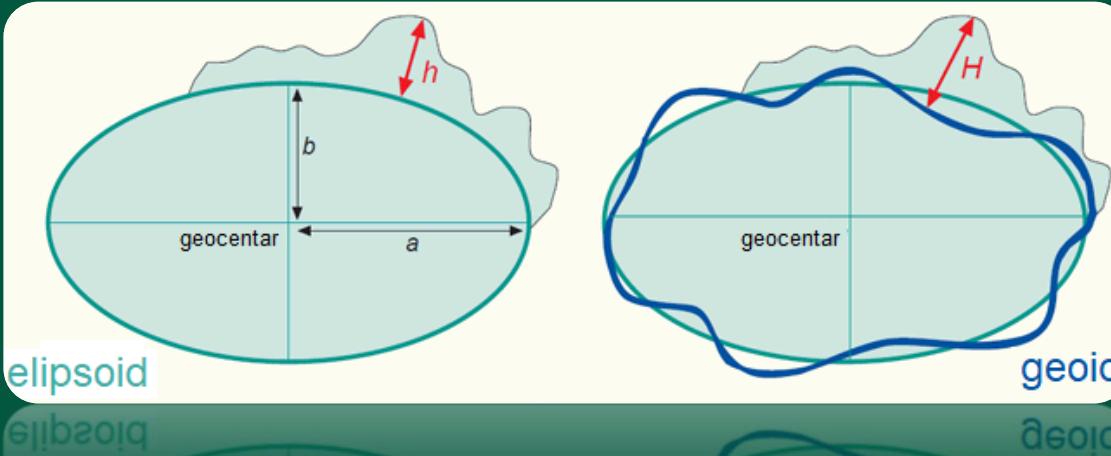

7. Rotacijski elipsoid je?

AS
Slaviček

7. Rotacijski elipsoid je?

Rotacijski elipsoid je trodimenzionalno matematičko tijelo dobiveno rotacijom elipse oko njezine kraće osi, koja se približno poklapa s rotacijskom osi Zemlje.
Elementi rotacijskog elipsoida: velika poluos a , mala poluos b i spljoštenost f (μ) = $(a-b)/a$

8. Kartografija je?

AS
Slaviček

8. Kartografija je?

**grana geodezije koja se bavi izradom
karata i planova i njihovim proučavanjem.**

AS
Slaviček

9. Što je plan?

AS
Slaviček

9. Što je plan?

Geodetski plan je nedeformirani prikaz manjeg dijela zemljine površine i detalja koji se na tom zemljištu nalaze u određenom mjerilu (1:500, 1:1000, 1:2000, 1:2500, 1:1440, 1:2880 i 1:2904.17)

10. Što je karta?

AS
Slaviček

10. Što je karta?

Karta je smanjeni, generaliziran, uvjetno deformirani prikaz dijela Zemljine površine u ravnini (1: 5 000 (HOK), 1: 10 000, 1:50 000, 1:100 000,...)